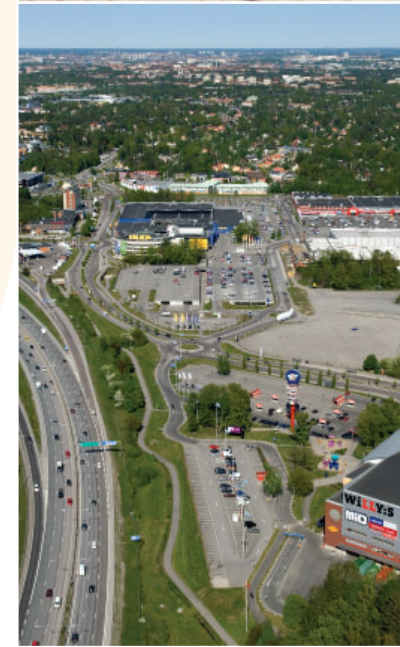

Färdplan

för den regionala
stadskärnan

Kungens kurva- Skärholmen

Region Stockholm Regionledningskontoret

Box 30215, 104 25 Stockholm

Besöksadress:

Lindhagensgatan 98

Telefon: 08-123 100 00

registrator.rlk@regionstockholm.se

www.regionstockholm.se

Ansvariga handläggare: Cecilia Lindahl och Emma Tönnerfors

Publicerad: 2026

Innehåll

Inledning	4	Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation	15
Bakgrund	4	Färdriktning	16
Uppdrag att ta fram färdplaner	5	Gemensamma insatser	16
Färdplanerna- ett verktyg att genomföra den regionala utvecklingsplanen	6	Kärnspecifika insatser	17
Så här är färdplanerna uppbyggda	7	Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande	18
Färdplan för Kungens kurva-Skärholmen	8	Färdriktning	19
Levande och attraktiv stadskärna	10	Gemensamma insatser	19
Färdriktning	11	Kärnspecifika insatser	20
Gemensamma insatser	11	Insatskarta Kungens kurva-Skärholmen	21
Kärnspecifika insatser	12	Genomförande av färdplanerna	22
Regional målpunkt för samhällsservice	13		
Färdriktning	14		
Gemensamma insatser	14		
Kärnspecifika insatser	14		

Inledning

Bakgrund

Flerkärnighet - en strategi för en hållbar Stockholmsregion

Att utveckla en mer flerkärnig Stockholmsregion, med åtta regionala stadskärnor är en grundläggande strategi för regionens utveckling sedan 2001. Attraktiva och levande regionala stadskärnor utanför den centrala regionkärnan har stor betydelse för att möta den framtida befolkningstillväxten på ett hållbart sätt och bidrar till visionen att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i. Genom att stärka de regionala stadskärnorna skapar vi en bättre balans mellan arbetsplatser, service och bostäder i hela regionen samtidigt som det minskar belastningen på transportsystemet. Livskvaliteten ökar hos invånarna då fler får nära till viktiga samhällsfunktioner som vård, utbildning och kultur. En utveckling i de regionala stadskärnorna bidrar även till ett effektivt nyttjande av mark och gemensamma resurser och främjar ett hållbart resande med lägre klimatutsläpp.

Åtta regionala stadskärnor

I den regionala utvecklingsplanen pekas åtta regionala stadskärnor ut; Södertälje stadskärna, Kungens kurva-Skärholmen, Flemingsberg, Haninge stadskärna, Arlanda-Märsta, Kista Sollentuna-Häggvik, Barkarby-Jakobsberg och Täby Centrum-Arninge. Tillsammans med den centrala regionkärnan utgör de stommen i Stockholmsregionens flerkärniga struktur. Stadskärnorna är strategiskt placerade invid några av regionens större knutpunkter i transportsystemet och har hög till-

gänglighet med kollektivtrafik. Genom sina lägen, funktioner och höga regionala tillgänglighet har de förutsättningar att utvecklas till attraktiva lokaliseringsplatser för näringsliv, bostäder och viktiga regionala funktioner som till exempel utbildning, vård, rättsväsende, service, kultur, nöjen och idrott.

De regionala stadskärnorna är målpunkter för ett större regionalt omland och flera av dem har även ett storregionalt upptagningsområde och ingår i ett övergripande stadsnätverk i östra Mellansverige. De är alla olika i sin storlek och karaktär, och utvecklingen behöver därför utgå ifrån varje kärnas unika förutsättningar och karaktärer.

Stockholmsregionens åtta regionala stadskärnor

Uppdrag att ta fram färdplaner

För att genomföra intentionerna i den regionala utvecklingsplanen har klimat- och regionutvecklingsnämnden fått i uppdrag att ta fram färdplaner för de regionala stadskärnorna. Färdplanerna ska vara till för att utveckla såväl klimat- och resurseffektiva som attraktiva regionala stadskärnor baserade på deras karaktärer och komparativa fördelar. Färdplanerna ska även beakta hur kulturen kan involveras när de regionala stadskärnorna utvecklas.

Avgränsning av färdplanerna

Uppdraget omfattar att ta fram åtta färdplaner, en för varje regional stadskärna. Till respektive färdplan tas även en lägesbild fram som utgör en statistisk uppföljning över utvecklingen inom respektive stadskärna. Denna färdplan avgränsas till den regionala stadskärnan Kungens kurva- Skärholmen. Insatserna avgränsas till att gälla frågor som regionens aktörer behöver samverka kring och som ingen enskild aktör har ensam rådighet över.

Så här har färdplanen tagits fram

Arbetet med att ta fram färdplaner påbörjades i början av 2024 och har letts av regionledningskontoret på Region Stockholm. Arbetet har bedrivits i nära samarbete med tjänstepersoner i de kommuner som har en regional stadskärna samt med Region Stockholms förvaltningar; trafikförvaltningen, kulturförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt Locum AB. Flera avstämningar har även gjorts med Trafikverket och Almi Stockholm AB. Respektive kommun har därutöver haft möjlighet att bjuda in lokala aktörer för att delta i processen.

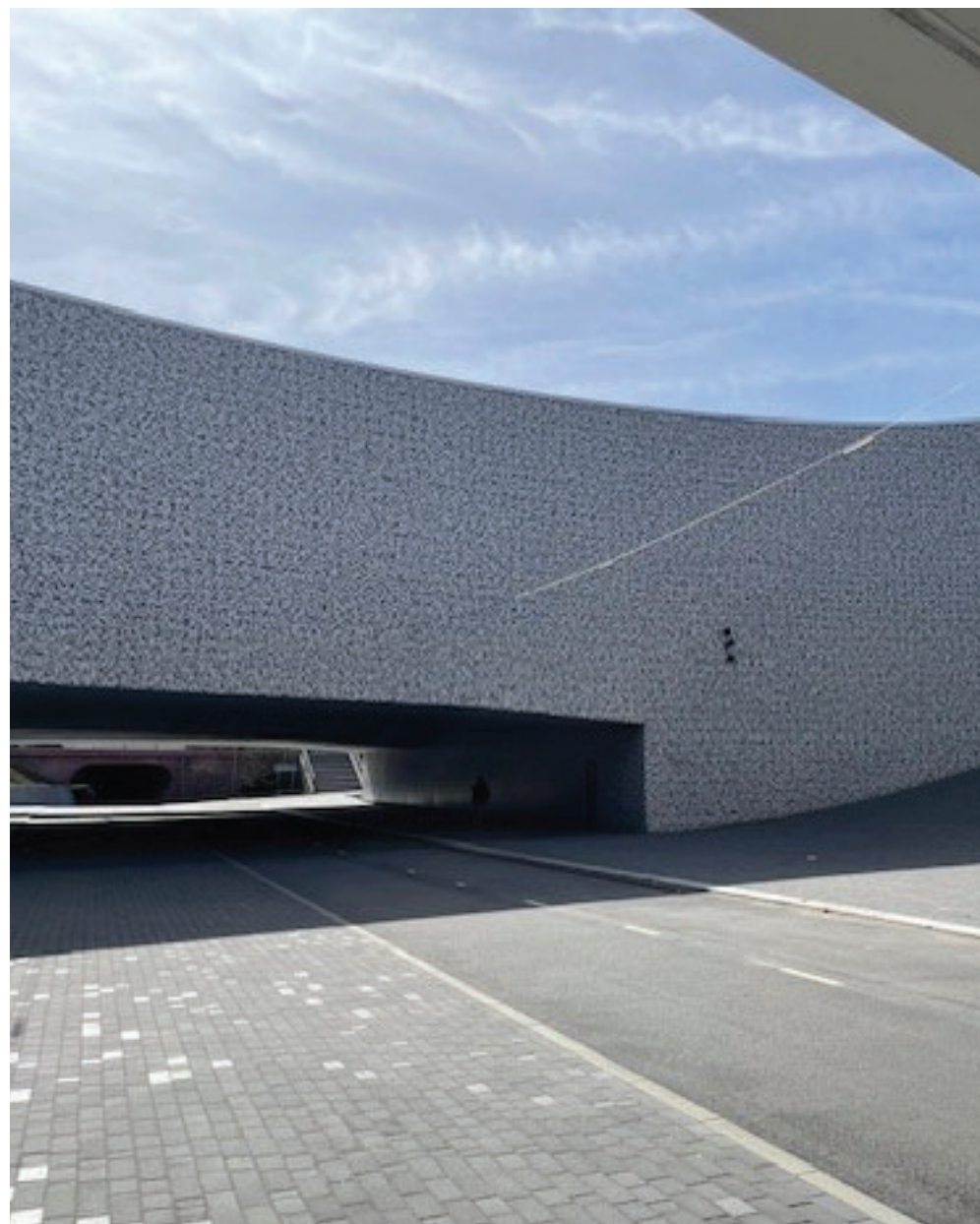

Bild: Stockholms stad, Ulrica Berglöf Lilja

Färdplanerna- ett verktyg att genomföra den regionala utvecklingsplanen

Färdplanerna ska bidra till vision och mål i den regionala utvecklingsplanen

Visionen för Stockholmsregionen är att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i. Det innebär att Stockholmsregionen ska vara;

- En tillgänglig, resurseffektiv och robust region utan klimatpåverkande utsläpp.
- En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö.
- En globalt ledande tillväxt och kunskapsregion.

Att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion och de regionala stadskärnorna går på tvären och är en grundläggande strategi för att kunna ta hand om en växande befolkning på ett hållbart sätt, såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt. I den regionala utvecklingsplanen finns särskilda mål som handlar om att utveckla en flerkärnig region och de regionala stadskärnorna. Därtill finns rumsliga principer och ett antal förhållningssätt som anger hur vi behöver arbeta tillsammans för att stärka de regionala stadskärnorna genom den fysiska planeringen.

Färdplanerna samlar de frågor som har regional relevans och som vi behöver samverka kring

Färdplanerna spänner över flera tematiska områden och samlar de frågor som vi behöver samverka kring för att utveckla de regionala stadskärnorna med utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen och dess understrategier. Understrategierna är konkretiseringar av den regionala utvecklingsplanen och beskriver hur vi behöver jobba inom

olika tematiska områden för att genomföra den regionala utvecklingsplanen, exempelvis inom kultur, idrott, folkhälsa, kollektivtrafik eller näringsliv och tillväxtfrågor. Även kunskapsunderlaget om utveckling av grönstruktur är en utgångspunkt vid genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.

Flera frågor som har betydelse för att utveckla de regionala stadskärnorna hanteras inom ramen för andra lagstadgade processer, som till exempel planering och investering i infrastruktur och kollektivtrafik, planering av vård samt planering och genomförande kopplat till kommunala planer och program. Kring dessa frågor kan färdplanerna verka facilliterande och kraftsamlande.

Bild: Färdplanerna förhållande till den regionala utvecklingsplanen och dess understrategier samt till andra planer och processer

Så här är färdplanerna uppbyggda

Karaktärsbeskrivning

Färdplanens insatsdel inleds med en karaktärsbeskrivning av respektive regionala stadskärna. Karaktärsbeskrivningen syftar till att ge en bild av varje kärnas identitet, profil och potential. Den syftar till att skapa förståelse för kärnornas olika förutsättningar och utmaningar och utgör en bakgrund till färdplanens insatser.

Fyra målområden- kopplar till målen i den regionala utvecklingsplanen

I färdplanerna har målen i den regionala utvecklingsplanen brutits ned i fyra så kallade målområden, samtliga är viktiga för att nå målet i den regionala utvecklingsplanen om ”att utveckla de regionala stadskärnorna till attraktiva och tillgängliga stadskärnor som är platser för viktiga funktioner”. De fyra målområdena i färdplanerna är:

- Levande och attraktiva stadskärnor
- Regionala målpunkter för samhällsservice
- Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation
- Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till ett hållbart resande

Färdriktningen – en inriktning som vi tillsammans behöver jobba mot på lång sikt

Inom varje målområde finns en färdriktning. Färdriktningen beskriver den riktning som vi tillsammans behöver jobba mot i ett mer långsiktigt perspektiv för att nå målet och målområdet. Färdriktningen är specifik för respektive stadskärna och utgår från varje kärnas styrkor, utmaningar och behov.

Insatser – aktiviteter som vi behöver samverka kring på kortare sikt

Insatserna i färdplanen är aktiviteter som vi behöver samverka kring på kortare sikt och som ingen enskild aktör ensam kan genomföra. Insatserna ska bidra till en utveckling i linje med färdriktningen inom respektive målområde. Några insatser är gemensamma för samtliga regionala stadskärnor medan andra insatser är specifika för respektive stadskärna, så kallade kärnspecifika insatser.

Roller och ansvar

Insatserna i färdplanen kan drivas av olika aktörer; till exempel Region Stockholms förvaltningar, kärnkommunerna eller av andra aktörer, exempelvis Science Parks. Vissa insatser är det naturligt att Region Stockholm driver. Det kan bland annat vara de gemensamma insatserna eller kärnspecifika insatser som kopplar till Region Stockholms olika ansvarsområden. För övriga insatser kan ansvaret variera mellan aktörerna. Insatserna är skrivna på en övergripande nivå. I samband med att berörda aktörer prioriterar att arbeta med en insats konkretiseras vad som ska göras och vilka övriga aktörer som behöver eller har intresse av att vara med i arbetet. Se vidare under avsnittet Genomförande.

Färdplanerna är disponerade efter fyra målområden; Attraktiva och levande stadskärnor, Regionala målpunkter för samhällsservice, Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation och Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande.

Bild: Huddinge kommun

Färdplan för Kungens kurva- Skärholmen

En framtida knutpunkt för förbindelser på tvären

Kungens kurva- Skärholmen ligger i den sydvästra delen av Stockholmsregionen, i mötet mellan E4/E20 och tunnelbanans röda linje. I anslutning till kärnan finns även flera stora naturreservat med goda möjligheter till rekreation. Kungens kurva- Skärholmen har ett tillgängligt läge i dag och de planerade infrastrukturinvesteringarna, Förbifart Stockholm, Tvärförbindelse Södertörn och Spårväg Syd kommer att öka tillgängligheten ytterligare, framförallt på tvären till andra regionala stadskärnor.

Två noder med olika karaktärer

Den regionala stadskärnan består av de två noderna Kungens kurva och Skärholmen. Kärnan delas administrativt av Huddinge kommun och Stockholms stad och fysiskt av väg E4/E20. Motorvägen utgör en stor barriär inom kärnan samtidigt som den bidrar till dess tillgängliga läge.

De två noderna Kungens kurva och Skärholmen, har olika karaktärer och fyller olika funktioner i kärnan. Kungens kurva domineras idag av verksamheter och arbetsplatser. Området har sedan 1960-talet utvecklat en stark profil inom handel och utgör idag en av Skandinaviens största handelsplatser, med både IKEA och Heron City som tydliga landmärken. I Kungens kurva finns även flera verksamheter inom logistik, service och utbildning. Här ligger bland annat Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium som samlar elever från olika delar av regionen.

Stadsdelen Skärholmen utvecklades under 1960-talet och är ett karaktäristiskt område för den tidens stadsplanering, med bostadsbebyggelse i anslutning till ett centrum med service, arbetsplatser och skolor. I Skärholmen finns SKHLM:s galleria med shopping, restauranger och kultur. Utöver handel har området en stark profil inom offentlig service, med verksamheter inom utbildning, hälso- och sjukvård och offentlig förvaltning. Kulturlivet i de båda noderna kompletterar varandra. Medan Skärholmen har ett lokalt kulturliv med många mindre kulturutövare och flera kulturföreningar, har Kungens kurva färre men större aktörer, bland annat verksamheten Heron City.

En spännande utveckling över gränser

Den regionala stadskärnan Kungens kurva- Skärholmen står idag inför en spännande utveckling. Huddinge kommuns och Stockholms stads gemensamma vision är att utveckla Kungens kurva-Skärholmen till en sammanhållen stadskärna med ett hållbart transportsystem med säkra, trygga och upplevelserika bil-, gång- och cykelvägar. Målet är att det ska vara lätt att ta sig både inom den regionala stadskärnan och till andra delar av regionen och att kärnan kan erbjuda en attraktiv blandning av handel, arbete, bostäder, kultur och rekreation. I Kungens kurva planeras en utveckling mot en livfull blandstad med upp till 10 000 nya bostäder där människor kan bo, arbeta, handla och umgås i en trygg och hållbar miljö. I Skärholmen, som är ett av Stockholms stads prioriterade fokusområden, planeras för cirka 9500 nya bostäder tillsammans med service, handel och rekreativsmöjligheter. Planerade satsningar i infrastruktur och stadsutveckling kommer att länka samman kärnans olika delar på ett nytt sätt, såväl rumsligt, funktionellt och socialt, och skapa nya förbindelser på tvären till viktiga målpunkter i regionen. Genom dessa satsningar skapas även potential och möjligheter för näringslivet att etablera sig och fortsätta växa här.

Bild: karta över den regionala stadskärnan Kungens kurva- Skärholmen

Levande och attraktiv stadskärna

En förutsättning för att utveckla de regionala stadskärnorna och en mer flerkärnig Stockholmsregion är att det finns ett tillräckligt stort befolkningsunderlag i kärnorna, såväl under dag- som nattetid och att kärnorna är nåbara och tillgängliga för ett större omland. En bra balans mellan dag- och nattbefolkning ger i sin tur underlag för en fungerande dag- och kvällsekonomi och ett utvecklat kulturliv, serviceutbud och näringsliv. Det har stor betydelse för att utveckla befolkade och trygga stadskärnor.

Bild: Liselotte Van der Meijs, Stockholms stad

Färdriktning

Fortsätt arbetet med att utveckla en attraktiv och levande stadskärna med en ökad blandning av bostäder, arbetsplatser och service i kärnans noder. Stärk bilden av Kungens kurva- Skärholmen som en kärna och underlätta interaktionen mellan kärnans olika delar för att skapa nya möten mellan de som bor, arbetar och besöker kärnan.

Gemensamma insatser

1.1 Stärk kommunikationen om de regionala stadskärnorna och deras betydelse för Stockholmsregionens utveckling.

Stärk de regionala stadskärnornas attraktions- och konkurrenskraft genom att öka kännedomen om deras olika styrkor, potential och innehåll samt om deras betydelse för Stockholmsregionens hållbara utveckling.

Samverka med berörda aktörer och samordna och genomför kommunikationsinsatser för att skapa engagemang och intresse hos företag, investerare, boende och besökare, att vara med och utveckla de regionala stadskärnorna. Kommunikationsinsatserna kan vidareutvecklas allteftersom ny kunskap tas fram genom färdplanernas olika insatser.

Ansvarig aktör: Region Stockholm

Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, näringslivet, fastighetsägare

1.2

Samverka för att stärka folkhälsoperspektivet i utvecklingen av de regionala stadskärnorna

Fortsätt stärka dialogen mellan kommun och Region Stockholm inom befintliga samverkansforum för att tidigt integrera folkhälsoperspektivet i utvecklingen av levande och attraktiva stadskärnor. Utforska möjligheter att dela och sammanställa relevanta data och kunskapsunderlag som stöd för gemensamma prioriteringar, exempelvis om livsvillkor, jämlik hälsa, barns och ungas uppväxt- och utbildningsvillkor samt livsmiljöfaktorer. Utforska hur planering och utveckling av stadskärnornas offentliga miljöer kan bidra till att fler invånare lever i hälsofrämjande livsmiljöer som stödjer fysisk aktivitet, rekreation och välbefinnande.

Ansvarig aktör: Region Stockholm

Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

Bild: Maja Brand, Huddinge kommun

Kärnspecifika insatser

1.3 Ta fram en gemensam målbild för Kungens kurva- Skärholmen

Kungens kurva- Skärholmen delas administrativt av två kommuner och fysiskt av den stora trafikleden E4/ Förbifart Stockholm. Stockholms stad och Huddinge kommun har tagit fram en gemensam vision och en samverkansöverenskommelse för utvecklingen av den regionala stadskärnan Kungens kurva- Skärholmen.

Fortsätt arbeta tillsammans i pågående processer för att stärka bilden och kommunikationen av en kärna. Arbeta för en gemensam, sömlös målbild för kärnans utveckling, såväl rumslig som funktionell, och som visar på hur kärnans olika delar kan komplettera och stärka varandra.

Exempel på medverkande aktörer: Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm

1.4 Stärk kopplingarna mellan den regionala och lokala grönstrukturen.

Kungens kurva- Skärholmen gränsar till Sätmaskogens naturreservat i norr och till Gömmareskogens naturreservat i söder, båda ingår i den regionala grönkilen Bornsjökilen. Inom kärnan finns även tre gröna stationer. Gröna stationer är spårstationer som ligger inom 300- 500 meter från en grön kil eller vandringsled.

Verka tillsammans för att stärka den biologiska mångfalden och kopplingarna mellan den regionala och lokala grönstrukturen i Kungens kurva- Skärholmen. Fortsätt att utveckla innebörden av, och öka kännedomen om, de så kallade ”gröna stationerna” inom kärnan.

Exempel på medverkande aktörer: Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm

1.5 Samverka för en attraktiv och levande stadskärna, även under byggtiden

Stadsutveckling tar tid. Det är därför viktigt att signalera och kommunicera att det är mycket på gång i Kungens kurva- Skärholmen, även om det inte syns i den fysiska miljön idag.

Samverka med berörda aktörer för att möjliggöra aktivering av platser och stråk i väntan på ett genomförande. Undersök tillsammans hur några strategiskt viktiga platser i stadskärnan kan utvecklas till levande och attraktiva miljöer genom mer eller mindre tillfälliga funktioner och åtgärder. Undersök även hur den planerade utvecklingen av Kungens kurva- Skärholmen kan kommuniceras och marknadsföras genom dessa initiativ för att öka kännedomen om platsens potential.

Exempel på medverkande aktörer: Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm, fastighetsägare, näringslivet

1.6 Samverka för en tryggare stadskärna

Attraktiva och levande stadskärnor innebär även trygga stadskärnor. Arbeta gemensamt med att öka trygghetsupplevelsen i kärnan och verka för att klargöra roller och ansvar kring de platser som kan upplevas som otrygga i kärnan.

Exempel på medverkande aktörer: Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm, polis

Regional målpunkt för samhällsservice

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till regionala målpunkter för samhällsservice och viktiga funktioner. Målet är att de regionala stadskärnorna ska kunna komplettera utbudet i den centrala regionkärnan och öka balansen av arbetsplatser och service i regionen. Det gör att fler av regionens invånare får närhet och tillgänglighet till sådana funktioner som de behöver och använder i sin vardag. Ett brett och tillgängligt serviceutbud bidrar även till en levande och attraktiv stadskärna som fungerar för olika målgrupper och med aktiviteter över hela dygnet.

Bild: Johner.se

Färdriktning

Utveckla och stärk den regionala stadskärnan Kungens kurva-Skärholmen som en målpunkt för samhällsservice som kan möta behoven hos dem som bor, arbetar och besöker den regionala stadskärnan, såväl under dag- som kvällstid.

Gemensamma insatser

2.1

Säkerställ vård efter behov med hjälp av stärkt samverkan

Vårdbehovsanalyser och regionens geografiska principer ligger till grund för planering av vårdutbudet i syfte att ge vård efter behov. Fortsätt att stärka dialogen mellan kommunerna och Region Stockholm inom befintliga samverkansforum i syfte att säkerställa en jämlik och tillgänglig vård av hög kvalitet.

Ansvarig aktör: Region Stockholm

Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

2.2

Samverka för att stärka kulturens och idrottens roll i utvecklingen av de regionala stadskärnorna

Främja mellankommunala samarbeten och fördjupa dialogen mellan kärnkommunerna och Region Stockholm i syfte att underlätta för fler kultur- och idrottsetableringar i de regionala stadskärnorna.

Öka den gemensamma kunskapen om kulturområdet i de regionala stadskärnorna och samverka kring att identifiera och analysera det framtida behovet av kultur och idrott ur ett regionalt perspektiv.

Ansvarig aktör: Region Stockholm

Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

Kärnspecifika insatser

2.3

Verka för ett ökat utbud av yrkesutbildning i den regionala stadskärnan

Samverka med berörda aktörer och undersök behov och möjligheter att etablera yrkesutbildningar i Kungens kurva-Skärholmen med koppling till de branscher som har betydelse för utveckla kärnan, till exempel fordon, kultur och handel. Kartlägg tillgången på mark och lokaler, i syfte att identifiera lämpliga platser för utbildningsverksamhet och fortsätt samverkan inom Teknikcollege Stockholmsregionen.

Exempel på medverkande aktörer: Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm, utbildningsanordnare, Teknikcollege Stockholmsregionen samt näringslivet

Naturlig lokaliseringsplats för näringsliv och innovation

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till attraktiva lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation. Att planera för ett arbetsplats- och besöksintensivt näringsliv i de regionala stadskärnorna ger fler invånare närhet till arbetsplatser och bidrar till ett effektivt nyttjande av marken och ett hållbart resande. De regionala stadskärnorna har olika styrkor och ska komplettera varandra och den centrala regionkärnan. Det är därför viktigt att fortsätta stärka respektive stadskärnas profil och identitet när stadskärnorna utvecklas.

Bild: Huddinge kommun

Färdriktning

Utveckla den regionala stadskärnan Kungens kurva- Skärholmen som en attraktiv plats för olika typer av näringslivetableringar. Stärk kärnans profil inom handel och undersök samtidigt hur den kan kompletteras och breddas inom andra områden. Verka också för att attrahera och utveckla kvällsekonomin i den regionala stadskärnan.

Gemensamma insatser

3.1 Stärk de regionala stadskärnornas olika profiler

För att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion behöver de regionala stadskärnorna fylla olika funktioner ur ett regionalt perspektiv, så att de stärker och kompletterar varandra. I det fortsatta arbetet med att utveckla en flerkärnig region behövs en ökad kunskap och samsyn om stadskärnornas olika profiler och hur de kan stärkas i sina olika roller.

Kartlägg tillsammans, Region Stockholm och kärnkommunerna, vilka profiler och funktioner de olika regionala stadskärnorna har idag och undersök hur- och om deras profiler kan breddas för att ytterligare positionera dem i förhållande till varandra och till andra platser.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna

3.2 Stärk näringslivet i de regionala stadskärnorna

Det pågår en ständig strukturomvandling inom näringslivet. För att attrahera företagsinvesteringar och få företag att stanna kvar i de regionala stadskärnorna är det viktigt förstå hur näringslivet kommer att förändras framåt.

Öka den gemensamma kunskapen om det framtida näringslivet samt vilka kvaliteter som kommer att efterfrågas av en plats. Undersök vilka förutsättningar, behov och hinder som finns för att långsiktigt utveckla och stärka näringslivet i de regionala stadskärnorna för att möta framtidens behov.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, näringslivet

3.3 Stärk små och medelstora företags konkurrenskraft i de regionala stadskärnorna

För att de regionala stadskärnorna ska utvecklas till naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation är det viktigt att stärka det näringsliv som finns på plats.

Samverka tillsammans med Almi Stockholm AB, som delägs av Region Stockholm, för att stärka små och medelstora företags tillgång till finansiering och rådgivning, särskilt inom innovation och hållbarhet. Genom att kombinera kapital med affärsutvecklande stöd skapas bättre förutsättningar för företag att investera i hållbara lösningar, utveckla nya affärsmodeller och stärka sin konkurrenskraft.

Ansvarig aktör: Region Stockholm
Exempel på medverkande aktörer: Almi Stockholm AB, kärnkommunerna, näringslivet.

Almi Stockholm AB ägs av Almi AB (51 procent) och Region Stockholm (49 procent). Almi AB ägs av staten.

Kärnspecifika insatser

3.4 Öka kunskapen om näringslivets struktur i den regionala stadskärnan

Kungens kurva-Skärholmen delas av Stockholms stad och Huddinge kommun. Det saknas idag jämförbara data för båda kommundelarna. Statistik och data om näringslivet i den regionala stadskärnan är ofta uppdelad per kommun och efter andra geografiska indelningar än den regionala stadskärnans.

Fördjupa lägesbilden för den regionala stadskärnan och ta fram en gemensam, finmaskigare bild över näringslivets struktur i den regionala stadskärnans olika kommundelar. Undersök hur de olika delarna av stadskärnan kan komplettera och stärka varandra för att skapa en konkurrenskraftig regional stadskärna.

Exempel på medverkande aktörer: Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm, näringslivet

Bild: Maja Brand, Huddinge kommun

Tillgänglig regional stadskärna som bidrar till hållbart resande

Den flerkärniga utvecklingen ska bidra till ett hållbart resande och till att avlasta transportstråken in mot regionens centrala delar. För att utvecklingen i de regionala stadskärnorna ska kunna bidra till ett ökat resande med kollektivtrafik, gång och cykel behöver de ha en hög tillgänglighet såväl inom- till- som mellan de regionala stadskärnorna.

Bild: Liselotte Van Der Meijs, Stockholms stad

Färdriktning

Öka kärnans tillgänglighet med kollektivtrafik genom att stärka kopplingarna till andra kärnor, framför allt på tvären. Länka samman kärnans olika noder och öka förutsättningarna att gå, cykla och åka kollektivt inom kärnan så att fler kan resa hållbart i vardagen.

Gemensamma insatser

4.1 Stärk samverkan mellan nationell, regional och kommunal nivå

I de regionala stadskärnorna pågår många olika projekt och processer kopplat till infrastruktur och kollektivtrafik och som drivs av olika aktörer på kommunal, regional eller nationell nivå.

Underlätta arbetet genom att vidareutveckla etablerade samverkansformer mellan bland annat Trafikverket, kommunerna och Region Stockholm, i syfte att samordna och lyfta frågor som har särskild betydelse för de regionala stadskärnornas utveckling. Öka samsynen om de grundläggande planeringsinriktningarna i den regionala utvecklingsplanen och om respektive aktörs uppdrag och ansvar. Stärk samverkan kring de utmaningar som finns kopplat till stadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen eller i närheten av det nationella väg- och järnvägsnätet, så som barriärer, risker, buller och luft.

Ansvarig aktör: Region Stockholm

Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, Trafikverket

4.2 Öka kunskapen om resandets utveckling, till och från de regionala stadskärnorna

Som ett stöd för fortsatt planering och som underlag för uppföljning av kärnornas utveckling behövs en fördjupad kunskap om resandet tillfrån- och inom de regionala stadskärnorna.

Samverka med berörda aktörer och identifiera vilka metoder som finns för att samla in och sammanställa tillgängliga data och undersök förutsättningarna för att ta fram ny, kompletterande data om resandets utveckling. Undersök även möjligheten att ta fram gemensamma indikatorer för uppföljning av resandet i förhållande till mål om hållbart resande.

Ansvarig aktör: Region Stockholm

Exempel på medverkande aktörer: kärnkommunerna, Trafikverket, kommersiella kollektivtrafikföretag

Bild: Huddinge kommun

Kärnspecifika insatser

4.3 Stärk kopplingarna inom kärnan och öka möjligheterna för fler att gå, cykla och åka kollektivt

Samverka med berörda aktörer; Stockholms stad, Huddinge kommun, Region Stockholm och Trafikverket, för att öka tillgängligheten och stärka kopplingarna med gång, cykel och kollektivtrafik mellan kärnans olika målpunkter. Arbeta för en gemensam målbild och kartlägg funktionella och rumsliga samband inom kärnan. Identifiera vilka hinder, brister och möjligheter som finns för att stärka kopplingarna och göra det enklare för fler att välja hållbara färdsätt i vardagen.

Exempel på medverkande aktörer: Region Stockholm, Stockholms stad, Huddinge kommun, Trafikverket

4.4 Samverka för ökad tillgänglighet innan beslutad kollektivtrafik är på plats.

I Kungens kurva- Skärholmen pågår planering och genomförande av flera kollektivtrafik- och infrastruktursatsningar, vilka kommer att öka kärnans tillgänglighet betydligt. Den första etappen av Spårväg Syd, mellan Kungens kurva-Skärholmen och Flemingsberg, kommer tillsammans med Tvärförbindelse Södertörn att skapa helt nya förbindelser på den södra regionhalvan. När Förbifart Stockholm öppnar, planeras även för en utveckling av expressbussnätet norrut, mot Barkarby-Jakobsberg och vidare mot Kista- Sollentuna- Häggvik.

Genomförandet av planerade kollektivtrafiksatsningar involverar många aktörer och innebär ofta långa processer och genomförandetider. Samverka kring effektiva och hållbara lösningar under byggtiden, innan beslutade kollektivtrafiklösningar är på plats

Exempel på medverkande aktörer: Region Stockholm, Trafikverket, berörda kommuner

Bild: Liselotte Van Der Meijs, Stockholms stad

Insatskarta Kungens kurva- Skärholmen

Attraktiva och levande stadskärnor

- 1.1 Stärk kommunikationen om de regionala stadskärnorna och deras betydelse för Stockholmsregionens utveckling
- 1.2 Samverka för att stärka folkhälsoperspektivet i utvecklingen av de regionala stadskärnorna
- 1.3 Ta fram en gemensam målbild för Kungens kurva- Skärholmen
- 1.4 Samverka för en attraktiv och levande stadskärna, även under byggtiden
- 1.5 Stärk kopplingarna mellan den regionala och lokala grönsstrukturen
- 1.6 Samverka för en tryggare stadskärna

Regionala målpunkter för samhällsservice

- 2.1 Säkerställ vård efter behov med hjälp av stärkt samverkan
- 2.2 Samverka för att stärka kulturens och idrottens roll i utvecklingen av de regionala stadskärnorna
- 2.3 Verka för ett ökat utbud av yrkesutbildning i den regionala stadskärnan

Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation

- 3.1 Stärk de regionala stadskärnornas olika profiler
- 3.2 Stärk näringslivet i de regionala stadskärnorna
- 3.3 Stärk små och medelstora företags konkurrenskraft i de regionala stadskärnorna
- 3.4 Öka kunskapen om näringslivets struktur i den regionala stadskärnan

Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande

- 4.1 Stärk samverkan mellan nationell, regional och kommunal nivå
- 4.2 Öka kunskapen om resandets utveckling till och från de regionala stadskärnorna
- 4.3 Stärk kopplingarna inom kärnan och öka möjligheterna för fler att gå, cykla och åka kollektivt
- 4.4 Samverka för ökad tillgänglighet innan beslutad kollektivtrafik är på plats.

Genomförande av färdplanerna

Genomförandet av färdplanerna föreslås koppla till- och löpa parallellt med processen för genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.

Politiska samtal som utgångspunkt för budget, prioritering och styrning

För att genomföra den regionala utvecklingsplanen föreslås ett så kallat Regionalt Forum. Det ska fungera som en plattform för politiska samtal mellan Region Stockholm och länets kommuner kring regionens långsiktiga utveckling.

I genomförandet av färdplanerna föreslås mindre bilaterala politiska samtal, mellan region- och kommunpolitiker i respektive regionala stads kärna. Dialogerna kan föras i anslutning till det större regionala forumet som bedrivs inom ramen för den regionala utvecklingsplanen. Syftet med de politiska samtalen är att prioritera och lyfta vilka insatser som vi tillsammans behöver kraftsamla kring under en kommande period.

Insatser och aktiviteter

De politiska samtalen kan ligga till grund för respektive organisations budgetarbete och verksamhetsplanering för kommande år. Insatserna i färdplanerna kan initieras genom politiska uppdrag eller bedrivs inom

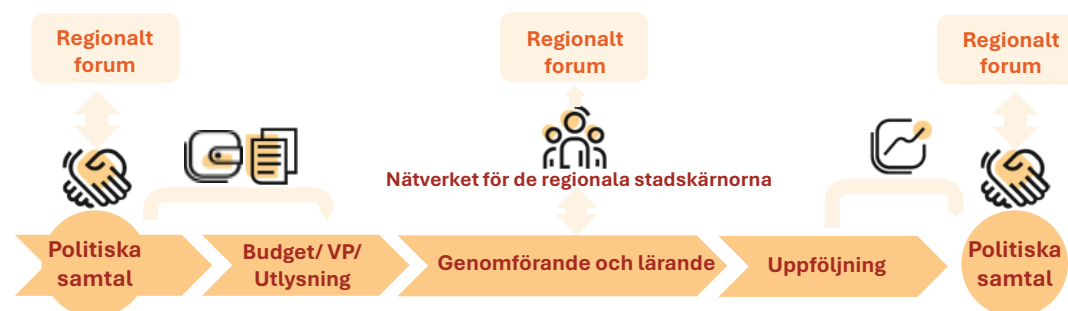
ramen för respektive organisations löpande verksamhet eller genom redan etablerade samverkansforum. Insatser i färdplanerna kan även genomföras med hjälp av medel, finansiella anslag, från Region Stockholm eller andra aktörers utlysningar.

Lärande och utbyte genom nätverket för de regionala stads kärnorna

I det etablerade Nätverket för de regionala stads kärnorna sker ett gemensamt lärande och kunskapsutbyte kring de insatser och aktiviteter som pågår inom ramen för färdplanerna. I Nätverket ingår representanter från kärnkommuner och andra regionala samhällsbyggnadsaktörer som har intresse och delaktighet i att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion.

Uppföljning av utvecklingen i de regionala stads kärnorna

Region Stockholm följer upp utvecklingen i de regionala stads kärnorna inom de målområden som formulerats i färdplanerna. Syftet är att få en bild över utvecklingen i de regionala stads kärnorna som kan utgöra ett underlag för de politiska samtalen mellan kommun- och regionpolitiker.

Genomförandet av färdplanerna kopplat till genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.

